

– виховання у курсантів негативного ставлення до порушників законодавства, формування поваги до служби в поліції.

Військово-патріотичний напрям повинен реалізовуватись через:

– вивчення військової історії України, а також своїх областей,
– акцентування уваги на історичних подій та пам'ятних дат, які вплинули на становлення та розвиток нашої держави;

– збереження військових традицій та традицій, які існують в правоохоронних органах;

– налагодження співпраці з військовими формуваннями України, об'єднаннями учасників бойових дій;

– допомога ветеранам та їх родинам;

– участь у допомозі ЗСУ (плетіння маскувальних сіток, відвідування поранених у лікарнях, допомога пораненим у пошуку близьких, свідоме донорство крові для поранених воїнів ЗСУ та ін.) та ін.

Патріотизм та національна свідомість закладені у нас на генетичному рівні в наших пращу-рив і передаються з покоління в покоління. Їх розвиток є складовою виховання молоді починаючи з дитинства. Одним з головних факторів процвітання нашої держави є свідомо, патріотично налаштована молодь тому приділення належної уваги національно-патріотичному вихованню є основою формування ціннісного ставлення особистості до українського народу, Батьківщини, держави та нації.

Список бібліографічних посилань

1. Вайда Т.С., Черкашин А.І., Доценко В.В. Основи виховання працівників ОВС : практичний посібник. Харків: Харківський національний університет внутрішніх справ, 2014. 318 с.

5. Загуменна Ю.О. Національно-патріотичне виховання поліцейських як невід'ємна складова забезпечення внутрішньої безпеки України. URL : <http://sd-vp.info/2017/natsionalno-patriotichne-vihovannya-politsejskih-yak-nevidyemna-skladova-zabezpechennya-vnutrishnoyi-bezpeki-ukrayini/> (дата звернення: 31.01.2023).

2. Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України: наказ Міністерства освіти і науки України від 06.06.2022 р. № 527 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0527729-22#n7>. (дата звертання 21.01.2023).

3. Федоренко О.І. Напрями, методи та форми національнопатріотичного виховання курсантів і студентів у закладі вищої освіти МВС України. *Психологічні та педагогічні проблеми професійної освіти та патріотичного виховання персоналу системи МВС України*. тези доп. Всеукр. наук.-практ. конф. (Харків, 5 квіт. 2019 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2019. С.19-21.

Одержано 20.02.2023

УДК 37.012.2

Роман Олександрович КОРОТКЕВИЧ,

здобувач вищої освіти факультету № 6

Харківського національного університету внутрішніх справ;

ORCID: <https://orcid.org/0009-0008-3280-9687>

ЕТНОПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ПРАВООХОРОНЦІВ

З'ясовано, що моральна гідність офіцерів правоохоронних підрозділів, їхня вольова готовність до дій в екстремальних умовах, які пов'язані із захистом територіальної цілісності та незалежності України, забезпеченням конституційного ладу держави, демократичних прав громадян пріоритетним напрямком у професійній підготовці правоохоронців має бути їхнє патріотичне виховання. У реалізації цього процесу важливо вивчити та зберегти історико-етнопедагогічну спадщину, краєц козацькі традиції виховання молоді, вивірити з ними сучасні напрямки підготовки професійної підготовки правоохоронців.

Ключові слова: *козацька педагогіка, патріотичне виховання, офіцер, правоохоронець.*

Сьогодні, в годину розв'язаної рф повномасштабної агресії проти України, коли військовий злочинець путін та його поплічники намагаються стерти українську ідентичність, конче необхідно актуалізувати найцінніше і найдорожче у традиціях народної педагогіки задля виховання духовної стійкості та відродження української самобутності. Зараз, в умовах бойових дій, відстоювання незалежності проходить процес самоідентифікації української нації, яка формується з різних етносів. Духовною основою національної української ідентифікації є ненависть до ворогів рідної землі, презирство до всього, що гальмує розвиток рідного народу, прагнення й уміння долати перешкоди на шляху до волі, свободи, незалежності України, рівноправності всіх націй.

Від успіху цього процесу буде залежати існування нашої держави, тому вченими, політиками, громадянами пропонується національна ідея, в якій виражається бажання створити потужну, демократичну, цивілізовану державу, яка заснована на повазі до права. Крім відмінного володіння фаховими знаннями правоохоронець повинен бути патріотом Батьківщини та мати сформовані на високому рівні морально-вольові якості. У свою чергу реформування та модернізація національної системи професійної підготовки правоохоронців мають спиратися на етнопедагогічні основи, зокрема, засади козацької педагогіки.

У козацьких січових школах існувала ціла система відбору молодих людей для подальшої служби. До тих, хто хотів бути козаком, висувалися вимоги – бути сильною, вольовою, вільною, мужньою людиною; володіти рідною мовою, присягати на вірність Україні, сповідуючи християнську віру. Досвідчені козаки, козацькі старшини уважно та прискіпливо перевіряли загартованість і витривалість новобранців у будь-яку погоду. Для фізичного загартування влітку козаки спали просто неба. Маючи вражаючі фізичні характеристики, високий зріст, міцні гарт, силу, здоров'я, ґрунтовно знали народну медицину.

Патріотичні засади козацької педагогіки полягали в такому:

- найціннішими в козацькій духовності визнавалися Бог і Україна;
- непорушними підвалинами вважалися любов до рідної землі та народу;
- пошана до батьків, дідів і прадідів, їхніх духовних заповідей;
- фізичне загартування та виховання;
- спорідненість із рідною природою, землею, бережливе ставлення до довкілля.

Ці засади лягли в основу Кодексу лицарської звитяги, в якому наголошується на:

- 1) готовності боротися до загину за волю, віру, честь і славу України;
- 2) нехтуванні небезпекою, коли йдеться про життя друзів, побратимів;
- 3) ненависті до ворогів, прагненні звільнити рідний край від завойовників;
- 4) героїзмі, подвижництві в бою та праці [1, с. 113].

Зрозуміло, що підходи до організації освітнього процесу, засади патріотичного виховання молоді, які були прийняті в козацтві, мають бути враховані, але не можуть копіюватися у виховній діяльності, котра реалізується у ЗВО із специфічними умовами навчання, але потребують уважного вивчення та творчого перероблення, враховуючи дію об'єктивних факторів – соціально-політичних, духовних, військово-технічних.

Наразі актуалізуються такі складові патріотичного виховання:

- морально-психологічне забезпечення службово-бойової та мобілізаційної готовності;
- навчання, протидія впливу негативних психологічних факторів на правоохоронців під час виконання службово-бойових завдань;
- інформаційне забезпечення життєдіяльності на основі аналізу морально-психологічного стану особового складу, військової дисципліни;
- реалізація соціального захисту правоохоронців;
- культурно-виховна робота;
- організація взаємодії з органами самодіяльності та курсантськими самоврядування;
- боротьба з корупцією та іншими суспільними проблемами;
- зайняття волонтерством, благодійністю;
- консолідація навколо національних цінностей за умови позитивного сприйняття культурного різноманіття суспільства, розуміння різних способів прояву патріотичних почуттів;

- орієнтація правоохоронців на їхню майбутню участь у правовій розбудові всіх інституцій держави [2, с. 46].

Тож, спираючись на патріотично-виховну роботу на етнопедагогічні засади, зокрема традиції козацької педагогіки, сприяє загартуванню правоохоронців, цілеспрямованій підготовці до правоохоронної діяльності, вдосконаленню якостей офіцера Національної поліції України та її слідчих органів.

Список бібліографічних посилань

1. Мосіяшенко В. А. Українська етнопедагогіка: навч. посіб. Суми: ВТД «Університетська книга», 2008. 174 с.
2. Лук'яненко В. В. Патріотичне виховання військовослужбовців як чинник консолідації українського народу. Матер. наук.-практ. конф. Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба «Сучасна війна: гуманітарний аспект» (31 травня – 1 червня 2018 р., м. Харків). Харків: ХНУПС ім. І. Кожедуба, 2018. С. 45-46.

Одержано 20.02.2023